

GOSPODARSKI LIST

Glasilo c. kr. kmetijskega društva v Gorici.

Ureduje : Ernest Klavžar.

„Gospodarski List“ izhaja vsaki mesec enkrat na celi pōli; udje c. kr. kmetijskega društva ga dobivajo brezplačno; za vse druge pa stane na leto 1 gld. 20 kr. — Naročnina naj se pošilja c. kr. kmetijskemu društvu, dopisi pa odgovornemu uredniku. Rokopisi se ne vračajo.

Št. 7.

V Gorici 10. julija 1896.

Leto XV.

Preosnova mlekarskih zadrug na Tolminskem

Iz Tolmina smo prejeli nasleduje izvirno poročilo :

V Tolminu je imel dne 11. junija ob 3. uri popoldne svojo sejo odsek, ki je imel izdelati pravila mlekarskim in sirarskim društvom za celi polit. okraj, da se tako preosnujejo na postavni podlagi ter vpišejo kot tyrdke pri okrožnem sodišču v Gorici. K seji tega odseka povabljeni so bila vsa mlekarska in sirarska društva v okraju. Zastopana so bila po predsednikih ali drugih odbornikih vsa razun bovških.

Predsednik g. Ig. Kovačič pozdravi navzoče ter razloži pomen shoda. Na to bere And. Vrtovec po odseku pripravljena pravila paragraf za paragrafom. Vsak paragraf pojasni še posebej g. dr. Kotnik; tuk. c. kr. notar in g. Er. Klavžar, ki se je kot zastopnik c. kr. kmet. društva deležil posvetovanja.

V ostalem pojasnujeta tudi predsednik g. Ig. Kovačič in gosp. učitelj And. Vrtovec.

Konečno so navzoči pravila z malimi spremembami sprejeli. Gosp. Er. Klavžar je kot zadnjič navzoče spodbujal k napredku ter

povdarjal, da se imajo nadejati državnih podpor tle ona društva, ki bodo :

- 1) presnovana na postavni podlagi,
- 2) vpisana kot tvrdke pri okrož. sodišču v Gorici,
- 3) poslušala in ubogala potovalnega praktičnega mlekarja g. Lebana,

- 4) ako bodo sporočila istega o slogi, snagi in napredku ugodna.

Andrej Monfreda iz Poljubinja je predlagal, naj mlekarska in sirarska društva v okraju naprosijo e kr. kmet. društvo v Gorici za strokovnega učitelja v mlekarstvu in sirarstvu. Predlog se je sprejel in v tem smislu se napravi prošnja.

Gosp. dr. Kotnik vpraša navzoče, ali ne bi bilo mogoče delati sirovega masla za kupčijo nepretrgano skozi celo leto, kajti le s takim bi bila mogoča redna in večja kupčija. Navzoči so zanikali, ker imajo v poletnem času krave na planinah, kjer zamorejo delati le sir. Mogoče bode vendar vsaj nekoja mlekarska društva do tega napotiti, da bodo nepretrgano skozi celo leto izdelovala sirovo maslo, kar bi bilo le v njih lastno korist. V tem bi bilo treba večletnega pouka in prepričevanja, kajti spremeniti bi se moral sedanji vkošeninjeni način voženja krav, paše i. t. d. To so težave, kojih ni lahko odpraviti.

Slednjič g. dr. Kotnik zahvali g. Er. Klavžarja na njegovem prizadevanji; zahvalo naj sporoči tudi sl. e. kr. kmet. društvu v Gorici za sodelovanje pri težavni preosnovi mlekarskih in sirarskih društev na Tolminskem.

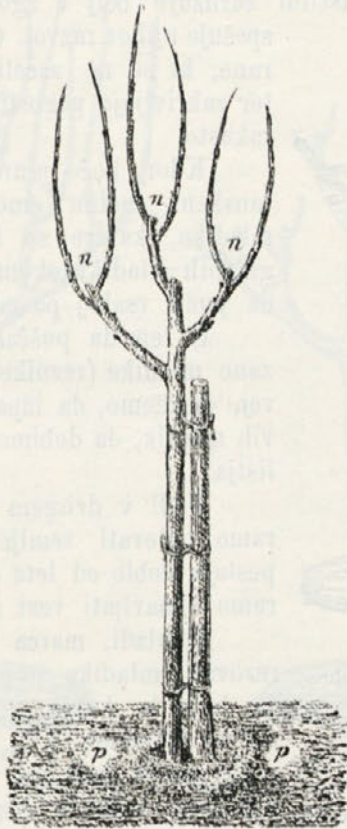
Tiskana pravila smo že dobili iz Ljubljane, katera se te dneve razpošljejo vsem društvom.

Na Tolminskem je v kmetijskih in gospodarskih panogah mnogo dela, a pravih, resnih delavcev prav malo. Zato z veseljem pozdravljamo g. dr. Kotnika, tuk. e. kr. notarja, ki je začel izdatno na tem polji sodelovati. Bog ga živi !

MURVOREJA.

(Dalje)

Okoli vsajene murve moramo prvo leto vsaj en meter sveta okoli nje oplevati ali prekopavati in sicer maja in avgusta meseca.

Podoba 8.

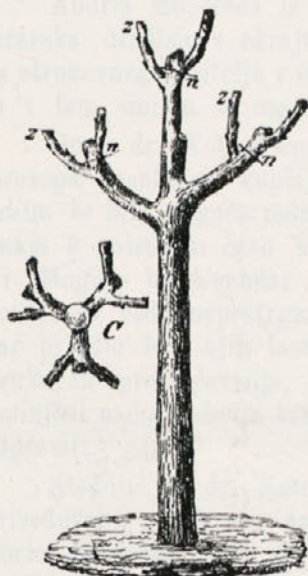
Murva eno leto po saditvi s podpornim koleem in z dvema novima mladikama *nn* na vsaki veji; *pp* kaže, kako daleč okoli murve treba oplevati zemljo.

Na tem svetu nam ni nič drugega sejati ali saditi, da se ne izmolze zemlja v škodo mladi murvi.

Od maja naprej do avgusta je sproti potrebljati vse mladike, ki poganjajo iz debla pod vrhom in posebno iz vratu iznad korenin.

Če večkrat obiskujemo nove nasade, lahko s prsti odstranimo nepotrebne mladike; če pa zanemarimo to delo, da odrasto mladike in odrevené, tedaj jih moramo z ostrim nožem prav tik debla odrezati.

Bolje pa je vsekakor, da potrebljamo zelene mladike, ker se vsled tega sok v rastlini združuje bolj v zgornjih vejah ter pospešuje njihov razvoj. Obrezovanje prizadeva rane, ki se ne zacelijo vselej tako hitro ter zakrivljajo pogostoma, da postane deblo rakasto.

Podoba 9.

V drugem letu po saditvi obrezana murva.

C. Vrh z šestimi rezniki.

z, z, z, trije rezniki, ki se pustè, če je murva šibka;

n, n, n, trije notranji rezniki, ki se odrežejo, če je murva šibka.

Kdor hoče murve vzgajati po furlanskem načinu, mora tiste postranske mladike, katere so izpahnille iz podlage glavnih mladik, tekom junija tako obrezati, da pusti vsakej po edno ali dve očesci.

S tem da puščamo prav kratko obrezane mladike (reznike) okoli podlag prvih vej, dosežemo, da izpahne prav mnogo novih mladik, da dobimo torej obilen pridelek listja.

Tudi v drugem letu po saditvi moramo oplevati zemljo okoli murve. Ker postaja deblo od leta do leta debeleje, moramo obnavljati vezi z drugimi bekami.

Pomladi, marca meseca, moramo obrezovati mladike poprejšnjega leta tako, da bodo le kakih 20 cm dolge; na ta način zadobimo vrh, kateri bo imel na vsaki izmed treh vej po dva reznika; naj viši pop vsakega reznika bo obrnjen na zvonaj.

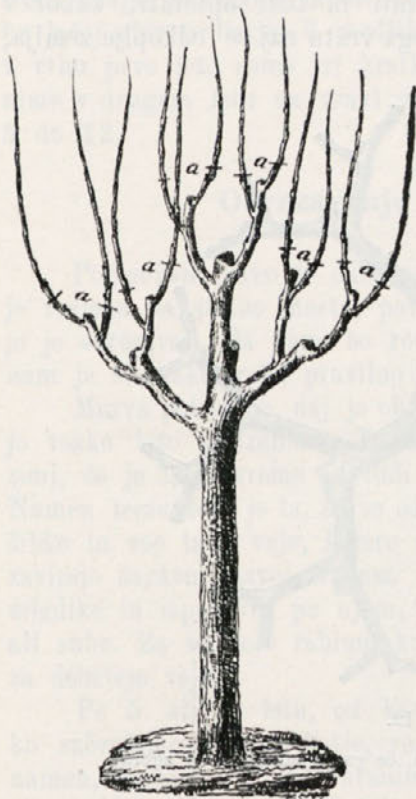
Če bi bile mladike slabo razvite, šibke, pustimo na vsaki veji samo po edno in sicer tisto, katera molí na zvonaj stran in krepkejo in tako bo imel vrh samo tri reznike.

Med raščo treba nadzorovati nove poganjke in otrebljati nepotrebne, dokler so zeleni, kakor smo delali v prvem letu.

Po furlanskem načinu oskrbovane murve pa ne potrebujejo

v drugem letu po saditvi da jih obrežemo; pripustiti jih je samim sebi, da jim le otrebimo nepotrebne mladike in izpahavce.

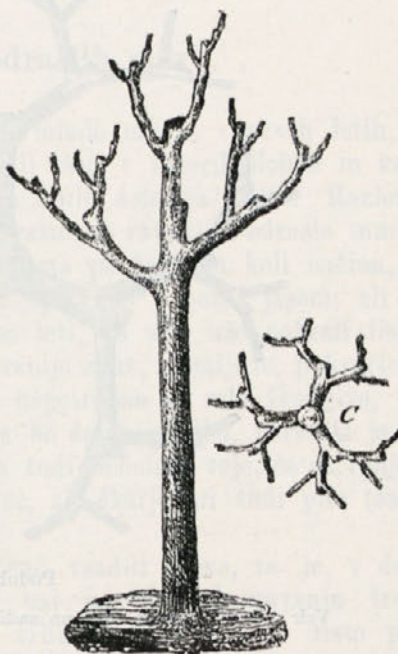
V tretjem letu je ravnati z murvami, katere hočemo vzgojiti za dobavo listja, enako kakor v drugem, to je skrajšati jim je

Podoba 10.

Murva z mladikami v tretjem letu po saditvi.

a, a, a, mesta, kjer treba murvo obrezati,

Podoba 11.

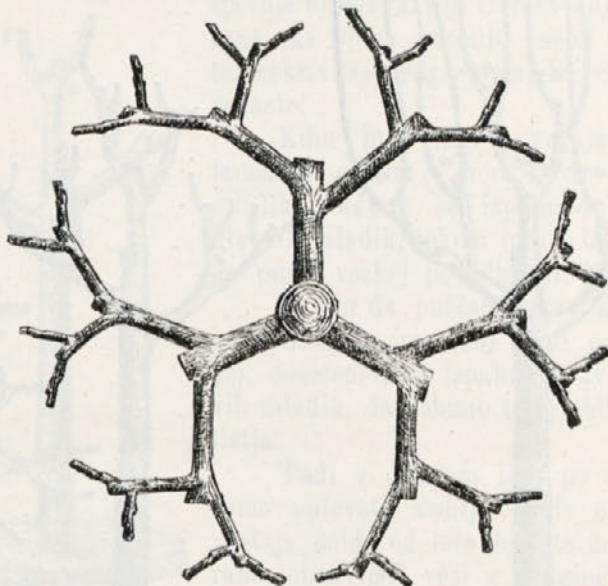
Murva obrezana v tretjem letu po saditvi.

C. Vrh iste murve, če ga pogledamo od zgoraj.

mladike za dve tretjini njih dolgosti. Obrezovanje naj se zvrši tako, da bodo vse veje blizo enako visoke in da bo vsled tega murvno površje skoro vodoravno.

Murve, po furlanski gojene, treba koncem maja ali začetkom junija prav kratko obrezati in tako uravnati, da bodo veje enako

oddaljene druga od druge. Iz teh obrezanih mladik pahnejo prihodnje leto poganjki, kateri dadó prvo listje za porabo. Vse posušene, revne ali zakrivljene in take mladike, ki se križajo z drugimi, ali ki strče na notranjo stran vrha, naj se gladko odrežejo tik starega lesú. Sicer je treba drevo enako oskrbovati in tudi oplevati, kakor v drugem letu po saditvi. Okoli murvnega vratu naj se odkoplje zemlja,

Podoba I2.

Vrh murve v petem letu po saditvi, če ga ogledujemo od zgoraj.

da se tik drevesa porežejo vse preveč površne korenine, kajti, če jih pustimo, bodo trpele po suši in to vtegne škodovati drevesni rašči. Tudi v tretjem letu treba očistiti in zrahljati zemljo okoli murve, da zagotovimo prvi pridelek v 4tem letu.

Če dalje ravnamo z drevesom tako, kakor v poprejšnjih letih, bo imela murva v svojem vrhu po četrtem letu 24 reznikov in jej bomo uže smeli obirati listje, pa le deloma, da ne oslabi; bolje je, posebno v medlih zemljah, da ne začnemo obirati listja pred 5. ali 6. letom po saditvi.

Omenili smo uže zgoraj, da je puščati murvi, katero hočemo vzgojiti po furlanskem načinu, ne po tri, ampak po štiri mladike in to uže v tistem letu, ko jo sadimo; vsled tega jej pustimo v drugem letu 8, v tretjem 16, v četrtem 32 mladik in vsako leto treba krajše obrezavati mladike, da se vrh preveč ne vzdigne in da bo lažej obirati listje. V medlih zemljah pa je zadosti, če pustimo v vrhu prvo leto samo tri kratko obrezane veje (reznike) ter ohranimo v drugem letu na vsaki po dve mladiki, kakor kažejo podobe 9 do 12.

Obrezavanje odraslih murv.

Popisovaje, kako je oskrbovati mlado murvo v prvih letih, ko je vsajena na stalno mesto, povedali smo, v katerih dobah in kako jo je obrezavati, da nam bo rodila obilo dobrega listja. Razložiti nam je še, kako treba pravilno in razumno ravnati z odraslo murvo.

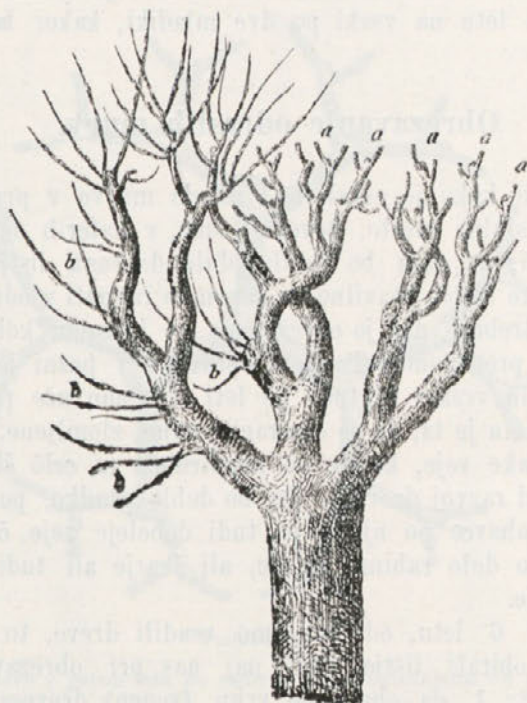
Murva potrebuje, naj jo obrezujemo po katerem koli načinu, da jo vsako leto pretrebimo. To delo opravimo v pozni jeseni, ali po zimi, če je milo vreme in tudi poleti, ko smo uže pobrali listje. Namen temu delu je ta, da se odstranijo suhe, zlomljene, pokvarjene, šibke in vse take veje, katere so nepotrebne in celó škodljive, ker zavirajo naravni razvoj drevesa. Da bo deblo gladko, porezati je vse mladike in izpahavce po njem, pa tudi debeleje veje, če so ranjene ali suhe. Za to delo rabimo krivec, ali škarje ali tudi pilo (žago) za debeleje veje.

Po 5. ali 6 letu, od kar smo vsadili drevo, to je, v dobi, ko začenjamo obirati listje, vodi naj nas pri obrezavanju trojni namen, namreč: 1. da ohranimo vrhu (vencu) drevesa tisto pravilno obliko, ki jo je zadobilo po saditvi; 2. da bo murva rodila mnogo in dobrega listja, pa malo murvic in 3. da pospešimo čvrsto raščo in trajnost drevesa.

Murva, ki je po obrezavanju zadobila pravilno obliko, daje več listja, koje ročno in priležno obiramo, ne da bi zgubljali s tem mnogo časa. Listje postane vsled obrezavanja večje in redilniše; nove mladike so krepke in ne nosijo skoro nič sadu in drevo samo raste bujniše in vstraja dolgo.

Obrezavanje se vrši na razne načine. Za bolj gorko podnebje je priporočati letno obrezavanje in da se odrežejo cele listnate mla-

dike ; v hladnejem podnebju obrezavati je murve lahko v dveh dobah. Oba načina popišemo pozneje, ko bomo govorili o pobiranju listja. V nekaterih krajih pa obrezujejo murve vsako drugo, tretje in tudi četrto in celo vsako deseto leto, odrezovaje marca meseca mladike tako, da ostanejo 10 do 15 cm dolgi rezniki ; iz teh se razvijejo poganjki, ki se pusté rasti kot mladike za prihodnje leto.

Podoba 13.

Obrezavanje odrasle murve, marca meseca.

a, a. vršiči, iz katerih se razvijejo novi poganjki

b. b. poganjki, ki se morajo odstraniti.

Zadnje omenjeni način obrezavanja se priporoča le za bolj murzle pokrajine. Po njem se mladike preveč razkošatijo in vsled tega je teže obirati listje ; mladika rodi obilno in zadobi nepravilno obliko, čemur je potem težko odpomoči.

Toda naj se vrši obrezovanje vsako 2., 3., 4. ali tudi vsako 10. leto, vselej je treba ob enem porezati tudi vse tiste poganjke ali veje, ki so morda izpahnile iz starega lesu, ki so na potu, ali se prepletajo, ali pa so tako blizo, manj od 25 cm, od drugih, da škodujejo pravilni obliki vrha, na katero treba vedno skrbno paziti. V obče treba prizadevati si, da se bodo murve obrezavale tako, da se doseže pravo razmerje med deblom in vejami in da se ohranijo ti zračni deli rastline v enakovažju z razvojem korenin in s starostjo drevesa. Na prenizkih vejah pusté se daljše mladike, na previsokih pa se odrežejo mladike tik starega lesu, da se tako uravna neenakot v visokosti in obliki drevesa.

Najprimerniša oblika je, kadar je drevo tako, kakor je posoda, ki je v sredi prazna, da lahko prodira solnce in da svobodno teka zrak in pa da se olajša pobiranje listja.

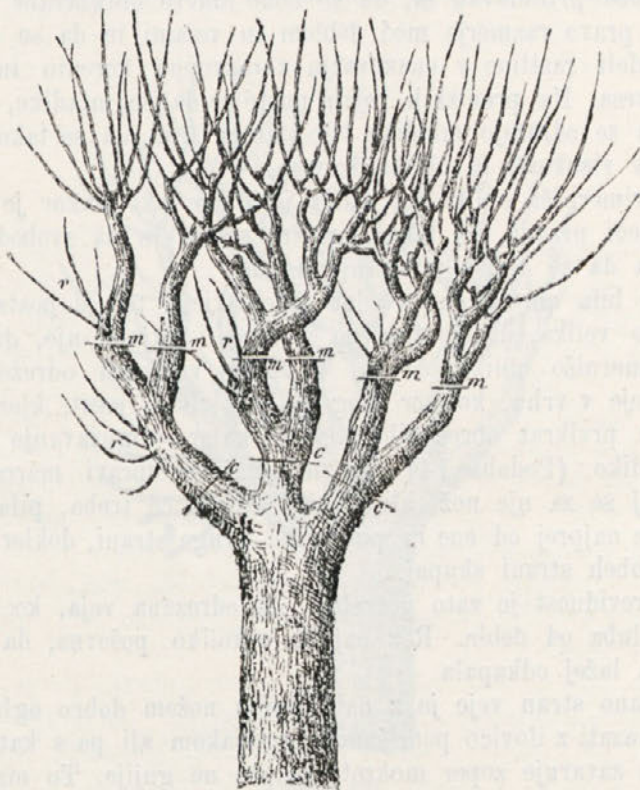
Če je bila murva mnogo let zanemarjena ter je postala tako nerazmerno velika, da je težavno pobirati listje ž nje, damo jej lahko primernišo obliko, če jej v enaki visokosti odrežemo vse stranske veje v vrhu, kolikor mogoče blizo tistih mest, kjer so veje pognale iz prvokrat obrezanih mladik, katero obrezovanje je dalo drevesu obliko. (Podoba 14). To delo naj se opravi marca mesca in rabi naj se za nje nož, ali krivec, ali pa, če treba, pila. Zarezuje naj se najprej od ene in potem od druge strani, dokler prideti zaresi od obeh strani skupaj.

Ta previdnost je zato potrebna, da odrezana veja, ko odpada, ne odtrže luba od debla. Rez naj bo nekoliko poševna, da bo deževna voda lažej odkapala.

Odrezano stran veje je z nabrušenim nožem dobro ogladiti in potem zamazati z ilovico pomešano z govejakom ali pa s katramom, da se rana zavaruje zoper mokroto in da ne gnije. To mažo moramo obnavljati, kadar koli vidimo da je potreba. Opažamo pa, da se morajo vse tiste mladike, katere izpahnejo iz debla ali iz vej pod rezjo, obrezati do 1 ali 2 očes; ker sicer se razvijejo in zaprečijo s tem, da se drevo ne more pravilno obrasti.

Pomladi prodira skozi lub vsake tako obrezane veje mnogo krepkih poganjkov, katere treba pustiti, da svobodno rastejo; v naslednjem, ali bolje v tretjem letu se potem obrežejo oziroma skrajšajo. Potrebiti je samo tiste mlade, zelene poganjke, kateri so preblizu drug drugemu, ali na nepriležnem mestu, ali pa segajo med druge

veje. To obrezovanje je opravljati kakor pri novih nasadih. V malih letih zadobi taka, razumno obrezana murva pravilno obliko, se pomladi in rodi boljše listje in pa v večji množini; pa jo tudi lažje obiramo kakor pred obrezovanjem. Razume se samo po sebi, da se tako do golega obrezano drevo bržé in bujniše obraste, če mu

Podoba 14.

Golo obrezana murva.

m m mesta, kjer se odrezavajo postranske veje;

r r mladike, ki se morajo čisto odrezati;

c c c mesta, kjer bi se ne smele odrezati veje, ker so predebele.

pognojimo na enak način, kakor sadnim drevesom. Priporočamo pa, da se nikar ne rabijo za gnojitev ležišča sviloprejk, ker se v njih od enega do drugega leta ohranijo kali nekaterih boleznij, katere bi se utegnile po listju zanesti v rejališča. (Dalje prih.).

Grozdni molj ali črv

Ta mala žuželka se vgnjezduje rada v dobi cvetja med nežne grozdice, opleta s tankimi nitmi cvetke, živi od njih ter jih zelo poškoduje. Posebno v deževnih letih, kakoršno je letošnje, je škoda silno občutljiva, ker živi žuželka dalje časa v obliki črva, predno se prelevi v metulja.

Za pokončevanje tega mrčesa priporočajo razna sredstva; najnavadnija so naslednja:

Dufarjeva tekočina zoper mrčese: V 100 litrih vode je raztopiti najprej 3 kilogr. mehkega mjila (žajfe) in potem primešati 1 1/2 klgr. mrčesnega praška (ki se nareja iz *Pyrethrum hybridum*).

Drugo sredstvo priporoča entomologično društvo v Florenciji; sestavlja se iz 2 kilogr. bencina stanjšanega s pol kilogr. alkohola; oboje je skupaj zmešati z raztoplino 3 kilogr. mehkega mjila v 100 litrih vode. Namestu bencina vzamemo lahko 20 kilogr. petrolja.

S tema tekočinama treba koncem maja ali začetkom junija vsakih 10 do 15 dni pokapati tista mesta, kjer se nahaja črv ali njegova zalega. V ta namen služijo male cevi ali pa take kositrene škatlje, kakoršne rabimo za mazanje šivalnih strojev. Da tekočina prenatlo ne izhlapi, je najbolje opravljati delo med 5. in 7. uro zvečer.

Toda to delo je jako zamudno, ker moramo paziti na to, da pade kaplja prav na tisto mesto, kjer so se vgnjezdili črviči.

Zato stiskajo na Francoskem s palcem in kazalcem črve, koje je lahko zapaziti po ovnelem cvetju, visečim na svilastih nitih drugega v šop zbranega, zarujavelega cvetja, med katerim se nahaja črv. Res, da se s takim stiskanjem ali trenjem, katero opravljajo pod nadzorstvom lahko tudi ženske in otroci, pokvari nekoliko cvetk; toda ta škoda je neznatna v primeri z ono, koja nam prizadene črv, če ga pustimo živeti. Tak lov na grozdne črve je tem vspešniši, ker se potem ni več bati drugega napada v jeseni.

Candéo priporoča še drugo sredstvo zoper grozdne črve:

1 kilogr. bakrenega vitrijola,

1 " ugašenega apna,

1.6 " Rubina,

vse skupaj raztopljeno v ednem hektolitrju vode.

S to mešanico je skrbno škropiti grozde vsake 3 do 4 tedne; privikrat malo pred cvetenjem.

Če delamo tako, ni dvomiti, da več ali manj pokončamo nadležne škodljivce. Toda po našem menenji vendar ni to najizdatniši način in sploh ne tak, da bi se po njem popolnoma zatrla zajedava zalega. Najbolje vtegne biti, da se o zimskem času ostrže lub z stebila. Tako se zmasté vsi žuželkni zapredki, ki prezimujejo pod lubom, iz katerih bi se sicer v naslednji pomladi izlegli črvi, ki razgrizejo grozdje, v drugem rodu pa žuželke, ki pokončujejo uže razvite grozdne jagode.

Ker uže govorimo o takih žuželah, ki so škodljive najžlahtniši naši rastlini, naj priporočamo tudi lov na trtovince ali zavijače. Vsako leto naj se skrbno pobirajo tisti več ali manj posušeni, kakor smodka zaviti listi, v katere je žuželka „Rynchites“ zaleгла 1 do 5 jajčic. Vsi taki zavitki naj se najbolje sežgó, da se v okom pride vsaki nadaljni škodi. Tudi rilčkar „Otyorhynchus“ napada rad naše trtne nasade. Kdor ga hoče naglo pokončati, naj poklada zjutraj nekoliko trtnih listov na tla tik stebila in naj jih pokrije s kamnom ali pa z zemljeno kepo. Kadar pripeka solnce, skrije se žuželka v té liste, kjer najde živeža, vlage in hladu, ki mu ugajajo. Tu se jih nabere vse polno in zvečer jih vjamemo lahko vse skupaj in pokončamo. Ta žuželka ne ogrize samo trtnih listov in nežnih mladik, ampak se hrani tudi pod zemljo kot gosenica od korenin, kojim odnaša ves lub. Na tak način ranjenih korenin se potem rada loti plesnja, ki se čedalje bolj širi, dokler usahne trta.

R.

Razne vesti

Mlekarnice na Tolminskem, zlasti tiste, katere so prejele zadnjič državne podpore, bo v drugi polovici tekočega meseca na povelje vis. c. kr. kmetijskega ministerstva obiskal c. kr. mlekarski nadzornik gosp. Vincencij Charausek. Pregledaval bo torej v prvi vrsti mlekarnice v Boveu, Kobaridu, v Smasteh, Zatolminom, Čiginju, Volčah, Doljah in na Vojskem, a mimogredé tudi druge. Zraven tega ima nalogo, poizvedavati in poročati tudi sicer o mlekarskih razmerah na Tolminskem.

Svilodni mešički (galeta) se prodajajo letos na goriškem trgu po jako zmernih, skoro bi rekli, po ničevih cenah. Najviša cena za mešičke domačih vrst je bila po 1 gl. 40 kr. klgr. Te dni se sučejo cene med 80 kr. in 1 gld. 20 kr. Tudi drugod ni kupčija nič boljša; iz italijanskih tržnih poročil posnemamo, da so na znanih trgih sosednega kraljestva v obče še slabše plačevali galetu kakor pri nas.

Naši domači svilorejci so zgubili ves pogum in če pojde tako naprej, jela bo kmalu hirati naša sviloreja. Po sedanjih cenah nima sicer zgube svilorejec, kateri ima zadosti svojega listja ter doseže popolen pridelek; — a njegov trud je prav skopo plačan. Če pa mora kupavati listje, ali če se mu celó reja ponesreči, tedaj ima gotovo in v zadnjem slučaju celó občutljivo zgubo.

Kaj je krivo slabe kupčije, in ali je upati, da se še kdaj povzdignejo cene, o tem ne moremo nič zanesljivega povedati. Volua je jela svilo v ceni presegati; svileno blago je veliko ceneje, kakor je bilo nekdanj, pa v obče tudi slabše. Nekda pritiska tudi konkurenca kitajske svile na naš domač pridelek.

* * *

Sadni in zelenjadni trg za izvažanje. — Blizo mestnega vrta v Gorici je mestni zastop odprl posebno tržišče za sadje in zelenjavo odmenjeno za eksport. — Tržišče je odprto vsak dan od 3. ure zjutraj naprej; posebnim mestnim opravnikom je izročena skrb za tehtanje blaga; za to je plačati zmerno pristojbino. Odslej je prepovedano prodajanje kmetijskih pridelkov za eksport na drugih mestih. V zadnjih treh tednih maja meseca so prodali na goriškem trgu nad 7000 kvintalov črešenj za skupaj 146.944 gld. Cene so bile letos izredno visoke in vstrajne. Tudi lepe marelice se dobro prodajajo po 30—40 kr. klgr. — Zgodnje hruške (pšeničnice, ječmenke, šmohorke) so poprečno po 12—30 kr. klgr., breskve po 30—60 kr.

* * *

Glive na trtah. — Gliva na trtnem lesu, zlasti na deblu in na koreninah kaže, da je steblo obnemoglo ali ostarelo. Pa tudi velika vlaga iz zraka, večdnevno deževje, ali prevlažna tla so mnogokrat uzrok, da se nenadoma pojavijo glive posebno na lubu. To

so izprva mehki, mali izrastki, kateri se malo po malem odebelé in povečajo, in tedaj začenjajo kvariti sok. Temu zlu se odpomore, če se glive odstrané s trte s tem, da se postržejo s starega, hrupavega luba.

Če se pri tem odrgne tudi les, naj se rana zamaže z voskom, kakoršen se rabi za trte. Najnevarniše so glive na koreninah, ker jemljejo stebelu najboljše hranivo ter trto tako umoré, da ni niti na stebelu niti na vejah poznati nobene škode. Te glive treba odstraniti, korenine obrezati in pokriti z zemljo pa tla posuti z razdrobljenim apnom. Ob enem je skrbeti tudi za to, da se od dotičnega mesta, kjer se nahaja trta, odvéde vsa površna voda, katera je neposredni vzrok vsem najnevarnim vrstam glivic.

„Zagreb Gosp. L.“

* *

„Najcenejša in najhitrejša obnovitev opustošenih vinogradov“ je naslov knjižici, ktera je kot ponatisek iz „Kmetovalca“ ravnokar izšla v založbi deželnega odbora kranjskega. Knjižico je prav poljudno spisal deželni potovalni učitelj Francišek Gombač v Ljubljani ter ji v pojasnilo dodal 28 slik. Knjižica se dobi v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za 20 kr. izvod s poštnino vred. Ker vinogradarstvo po naših krajih vsled trtne uši tako silno nazaduje, z veseljem pozdravljamo to knjižico, v kateri nas gospod pisatelj poučuje, kako z ameriškimi cepljenkami zopet lahko zasadimo vinograde, katerih nam trtna uš ne bo več uničila. Ves navod je pisan lepo pregledno, v oddelkih s svojimi naslovi. Na konci knjižice je gospod pisatelj tudi opisal dve najhujši trtni bolezni, grozdno plesnobo in strupeno roso, ter je povedal, kako se jih je treba braniti.

* *

Za gnojitev travnikov v hribovitih ali brdovitih legah priporočamo za vsako njivo, to je 1015 □ seženjev sveta 150 kgr. mineralnega superfosfata in 80 kgr. žvepleno-kislega pepelika; — slednji ni prav neobhodno potreben.

Tančicam, lahkim zemljam, ugaja lahka gnojitev pomladi, morda začetkom aprila, 50 kgr. kilenskega solnitarja na njivo. Tudi superfosfat in žvepleno-kisli pepelik naj se natrošata uže zgodaj pomladi, morda uže februarja mesca.

Svinjska kuga razsaja v mnogih občinah goriške okolice in v Sežanščini. Zato opozarjamo kmetovalce na poduk, ki smo ga o tej pogubni bolezni objavili v 7. številki lanskega leta.

Navadno se pritepa kuga po uvažanju tujih prascev v naše domače hleve. Skrbeti bi bilo torej za domačo rejo in kolikor možno tudi za ohranitev dobrih domačih plemen, pri katerih se ne vnemajo tako rade bolezni. Domači prešiči se tudi v obče lahko plemenijo in radi pitajo ter imajo zelo okusno meso. Kjer je pa domače pleme oslabeledo, osvežiti mu je kri z dobrimi, od drugod pripeljanimi mrjasci.

Štv. 624.

VABILO

k poučnemu predavanju in razkazovanju o ribarstvu
v Tolminu

V drugi polovici meseca avgusta t. l. bo v Tolminu 5 do 6 dnevni poučni teoretično-praktični tečaj o ribarstvu. Predaval in razkazoval bo gospod profesor Ivan Franke iz Ljubljane o življenji postrvi, o drestitvi in za to sposobnih mestih; kaj pospešuje drestitev in kaj jo zavira; kako se razvija ribja zalega in kako jo rediti in gojiti; potem o raznih načinih ribjega lova, o mrežah, trkih, sakih itd. in o raznovrstni vádi; o ravnanji z ujetimi ribami, o razpošiljanji rib in o dotični kupčiji; slednjič o varstvu ribarstva, o preganjanji ribjih roparjev, o zakonih, ki urejajo ribarstvo in o umetni valitvi in vzgoji nekaterih tujih postrvjih vrst.

Tečaj se začne 17. avgusta, in le ako bi bila takrat Soča prevelika in motna, se odloži za 14 dni.

Vsak dan bo predavanje od 8. ure do proti 11 ¹/₂ predpoldne in od 2 do 5. popoldne. Praktične poskušnje na vodi pa se bodo delale o zori in o mraku.

K deležbi so vabljeni v prvi vrsti ribiči iz kanalskega, tolminskega, cerkljanskega in bovškega okraja, pa tudi posestniki in zakupniki ribiškega prava v istih okrajih in drugi prijatelji ribarstva.

Da se ribičem olajša deležba, podeli podpisano društvo z dotične državne podpore štirinajstim izmed tistih, ki se za to oglasijo, vsakemu po 1 gl. 50 kr. denarne pomoči na dan in za potnino

deležnikom z Bovškega in Cerkljanskega vsakemu po 3 gld., vsem drugim pa razun tistih iz tolminske županije po 2 gld.

Prošnje, v katerih je omeniti starost in ribiško sposobnost prosivca, naj se podajo po dotičnih županstvih najkasneje do 5. avgusta podpisanemu društvu, katero se bo pri podelitvi podpor oziralo na vse ribarske pokrajine.

Županstvom pa se priporoča, naj predlagajo samo take prosivce, kateri so zares sposobni za to in vredni podpore.

C. KR. KMETIJSKO DRUŠTVO

V Gorici dne 6. julija 1896.

Predsednik

CORONINI.

Trajna razstava kmet. strojev!

V Gorici na Travniku štv. 16 znotraj

Praška-bubnanska tvornica strojev, livarna železa in drugih kovin

BERTOLDA KRAUSA,

podružnica na Dunaji 3/2 Löwengasse 3, vzdržuje

V GORICI NA TRAVNIKU V NOTRANJIH PROSTORIH HIŠE ŠT. 16

trajno razstavo plugov in drugega poljedelskega orodja, ročnih mlatilnic in takih z vrtilom, čistilnih mlinov in trieure-ov, slamorezalnic in rezalnic za korenstvo, priprav proti Peronospori, vinskih stiskalnic in grozdnih mlinov, potem zalogo slovečih

Garwens-sesalk in tehtnic

in vse potrebne tehnične oprave.

Razstavni prostor, v katerem se tudi prodaja, je vsak dan odprt in noben gospodar naj ne zamudi, ogledati si to zanimivo razložbo.

Gorica, na Travniku, 16 znotraj.